

STOCKHOLM UTVECKLAR FÄRDPLAN FÖR FOSSILFRIHET

2014-10-10

Av: Energikontoret i Mälardalen AB

Stockholm, årets Earth Hour Capital i Sverige, har börjat ta nya tag för en hållbar framtid genom Framkomlighetsstrategin, satsningar på solpaneler, och den nya Färdplanen för ett fossilbränslefritt Stockholm år 2050.

– Klimatfrågan är oerhört viktig för oss. Även om vi inte kan bidra med så mycket, kan vi visa vad man kan göra i en liten storstad. Och det är kanske det bästa sättet vi kan påverka på, säger Charlotta Hedvik, ansvarig för programarbete med klimat och energi på Stockholms stad.

Först ut av årets kandidater i [Earth Hour City Challenge](#) 2014-15 att intervjuas är vår svenska huvudstad. Stockholm är sedan länge en etablerad internationell miljöstad, en av föregångarna inom tät stadsplanering med kollektivtrafik och [grönområden](#), inom avfalls- och [vattenhantering](#), och sedan 70-talets oljekris också inom fjärrvärme och energieffektiviseringar av [byggnader](#). Staden var den första som blev utnämnd till [Europeisk Miljöhuvudstad](#) av EU 2010, och kom tvåa efter Köpenhamn i Siemens [European Green City Index](#).

FOSSILBRÄNSLEFRIHET 2050

En kontinuerlig utbyggnad av fjärrvärmenätet och en ökad andel förnybara energikällor i fjärrvärmen har bidragit till en successiv minskning av koldioxidutsläppen sedan 1990. I den [fjärde klimatplanen](#) är målet att till 2015 nå en 44-procentig reduktion av utsläppen av växthusgaser jämfört med 1990, vilket skulle betyda utsläpp av tre ton per person – en ovanligt låg siffra för en europeisk stad av Stockholms storlek. Till år 2050 ska staden nå [fossilbränslefrihet](#). Charlotta Hedvik var projektledare för den första klimatplanen 1998 och har varit en del av teamet som jobbar med klimatfrågorna i Stockholms stad sedan dess.

– Målet om fossilbränslefrihet 2050 har vi haft länge, men vi har inte tidigare tittat ordentligt på vad det innebär. Normalt är vi i Stockholm väldigt noga med att ta fram åtgärdsplaner för alla våra mål. Men det målet kom till genom att vi drog ut minskningen av koldioxidutsläppen sedan 1990, och såg att det skulle gå mot noll år 2050 om det fortsatte att minska i samma takt. Därför var det väldigt roligt när vi äntligen fick uppdraget att jobba med en konkret färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm, berättar Charlotta.

FÄRDPLANEN KRÄVER HANDLING

Ett dokument har redan publicerats, med beräkningar och konkreta åtgärder, och arbetet med att utarbeta noggrannare planer och förslag på åtgärder fortsätter.

– Det är roligt, alla politiska partier och kommunala förvaltningar är intresserade. Även om 2050 är långt bort, är det oerhört mycket vi måste göra redan nu. Det inbegriper all planering – vi måste bygga rätt redan nu. Det måste bli lätt för alla medborgare att leva energieffektivt. Och vi tar upp allt som måste göras, oavsett om vi i Stockholm har rådighet över det eller inte. Det kommer att krävas samarbete i hela regionen.

Färdplanen är ett exempel på den strategiska planering, som Charlotta Hedvik framförallt jobbar med.

– Det som ligger mig varmast om hjärtat är att hitta luckor – att se hur vi kan utveckla miljöarbetet strategiskt genom att titta på exempel från andra städer, även internationellt.

Förutom färdplanen, vill Charlotta särskilt lyfta fram [Framkomlighetsstrategin](#) och stadens nya satsningar på solpaneler i Stockholms hållbarhetsarbete.

FRAMKOMLIGHETSSTRATEGIN

Trots trängselavgifter, en väl utbyggd kollektivtrafik med en 66-procentig andel av persontransporterna, och en 75-procentig ökning av antalet cyklister sedan 1998, brottas Stockholm med stora trängselproblem, som bara kommer att förvärras av den kraftiga befolkningstillväxten. Framkomlighetsstrategin, som togs fram 2012 av Stockholms trafikkontor, innebär en radikal förändring av tankesättet kring stadens transporter. Här definieras kollektivtrafik, cykel och gång som ”kapacitetsstarka färdmedel”, som ska prioriteras över personbilar, samtidigt som vägar och gator ska göras till attraktiva platser.

– Framkomlighetsstrategin är fantastisk! Om vi ska ha framkomlighet över huvud taget i framtiden, så står det klart att cykeln och kollektivtrafiken är jätteviktiga. Denna utveckling är mycket spännande och vi ser redan nu resultat i staden. På Götgatan har man tagit bort både parkeringsplatserna och en körfil för personbilar i varje riktning – ända upp på Skanstullsbron. För mig som cyklar från Söderort är det en revolution i staden! säger Charlotta.

SATSNING PÅ SOLCELLER

I projektet [Hållbara Järva](#), genomför stockholmsägda Svenska Bostäder en renovering av förorterna på Järvafältet med målet att reducera energianvändningen med 50 procent. Inom projektet har 10 000 kvadratmeter solpaneler installerats på tak, den största solcellssatsningen hittills i norra Europa.

– Det är en väldigt lyckad satsning. Nu tittar vi på övriga stadsdelar för fler solcellsinstallationer. I våras gjorde vi en utredning av möjliga andra projekt med förnybara energikällor, särskilt solpaneler. Vi har använt vår nya solkarta även för det. Det är mycket spännande och det finns stora möjligheter. Det är framförallt bostadsfastigheter och idrottsanläggningar vi har identifierat. Skolor är en annan möjlighet. Vi har också en plattform som följer upp och utvärderar tidigare installationer av solpaneler.

Charlotta Hedvik är mycket positiv till stadens deltagande i Earth Hour City Challenge (EHCC). Hon har haft ett miljöengagemang sedan tonåren som fältbiolog, som sedan ledde till miljörelaterade studier på universitetet.

– Klimatfrågan är oerhört viktig för oss. Och EHCC är en bra reklampelare – ett fönster att synas i. Stockholm har ju ett mål, eller ett värdeord: att ha världsklass i allt vi gör. Det kan tyckas litet fånigt – storhetsvansinne, men det är också bra genom att det stimulerar till förbättringar. Vi vill synas och visa att vi är bra. Genom EHCC gör vi det och det är roligt att få credit för vad vi gör, säger hon.

Charlotta Hedvik var projektledare för Stockholms första klimatplan 1998 och har varit en del av teamet som jobbar med klimatfrågorna i staden sedan dess. Foto: Johan Pontén.